

Memurların Durumu Devletimize Yakışıyor mu?



Emeklilikte yaşa takılanların, yaşla ilgili mağduriyetlerini önemli ölçüde kaldıran 7438 sayılı kanun Mart 2023’de yürürlüğe girdi. Doğal olarak hazırda bekleyen 2 milyona yakın vatandaşımız Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) hemen başvuruda bulundu. Büyük bir yığılma, işgücüne orantısız talep ve huzursuz sesler yükseldi. Şimdiye kadar dikkatleri çekmeyen memur sorunları SGK özelinde mercek altında belirdi.

SGK’nın yüzde 50 norm kadro eksiğiyle çalışması, KPSS atamalarında kendi branşında bekleyen mezunların yok sayılması, 4001 kodu yüzünden gelerek pervasızca kadro yakan fırsatçıların istismar alanına dönüşmesi, memurların neredeyse asgari ücret seviyesine inen taban maaşları ve düşük mesai ücretlerinin hoşnutsuzluğu, aynı kurumda çalışan işçi kadrolu personel ile aralarındaki görev/ücret uygunsuzluğu, 666 sayılı KHK sonrası azaltılan haklarının geçmeyen acısı ve buna benzer daha nice ayrıntılı sıkıntılar var.

Bu yazımda SGK dışında diğer kamu personelinin de yüzleştiği sorunlara dikkat çekmek istiyorum.

En başta maaş sorununu dile getirmek lazım. Çok değil bundan 8 yıl önce 2015’de vasıfsız

işçiler için ödenecek en düşük maaş yani Asgari Ücret 1.000,54 TL iken ortalama memur maaşı 2.407 TL idi. Yani 2,41 kat fazlasıydı. 2023 yılına geldiğimizde 8.506 TL'ye yükselen asgari ücret karşısında, memur maaş ortalamasının 11.848'de kaldığını ve aradaki farkın da 1,39'a kadar gerilediğini görüyoruz. Bu rakamlar bize bütün memurların alım güçlerinin gerilediğini, eğitim ve deneyimle kazandıkları, KPSS gibi zor sınavlardan güçlükle seçilerek geldikleri kadroların emek değerinin iyice düştüğünü gösteriyor! Kaldı ki Yardımcı Hizmetler Sınıfı gibi memurların durumları daha da fena facia halini aldı! Önceden taşeron şirket işçisi olarak çalışan bazı kardeşlerimiz 2018'den itibaren kadrolu Sürekli İşçi olmaya başladığında ve İş-Kur üzerinden yenileri atandıklarında kazandıkları hak ve maaşlar, YHS grubu memurları çoktan geldi geçti! Kamu kurumlarında ekonomik ve psikolojik dengesizlikler yaygınlaştı. İş huzuru bozuldu.

Memur maaşlarının ülke genelinde düşmesi aynı şekilde emeklilerin de geçim sıkıntısı yaşamasına neden oldu. Asgari ücretten düşük emekli maaşı alan büyüklerimiz var! Asgari ücretlerde yapılan zamlara ve piyasada tırmanışa geçen fiyatlara bakılınca, bu yılın başında memur ve emekliler için yapılan yüzde 30'luk zammın etkisi saman alevi gibi kısa ve cılız kaldı! Hükümetin bütün çağrılara rağmen memur ve emeklilerini sefalete itmesi anlaşılır bir durum değildir. TÜİK makyajlı enflasyon verilerinin bile saklayamadığı bir gerçeğe karşı karşıyayız! Kamu harçları ve vergilere gelen yüzde yüzün üzerindeki zamlar da bu gerçeğin ispatıdır. Zorunlu araç ve asansör muayene ücretlerine yapılan fahiş zamlar bile dikkate alındığında gerçek durum sansürsüz görülebilecektir.

İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyük şehirlerin dışında, şimdilerde deprem bölgesindeki kentlerde tırmanışa geçen ev kiralari da yaşanabilir olmaktan çıkmıştır. Asgari ücretin üzerine çıkan kiralar karşısında Hükümet yetkililerinin altı boş tembih ve ayıplama ifadelerinin dışında bir gelişme veya önlem alınmamış, insanlar açgözlü piyasa fırsatçılarınin olmayan insafına terk edilmiştir! Büyükşehirler memurlar için adeta sürgün yerine dönmüştür. Üst makamlara verilen büyükşehir gösterge farkları daha yüksek oranlarda alt seviye memurlar için de mutlaka verilmelidir.

Aynı kurumda aynı işi yapan ama unvanı karmaşık, maaşları dengesiz kamu personeli bulunmaktadır. Ayrıca devletin bizzat kendi çıkardığı mevzuatın arkasından dolanırcasına meşrulaştırarak yaygınlaştırdığı, hakka ve hukuka uymayan, mensuplarını mağdur eden, mesleki değer ve haysiyetlerini yok eden ücretli öğretmen/ekdersli meslek elemanı/fahri

hoca/usta öğretici/EYS antrenörü gibi kadrosuz köleden beter, izin hakları verilmeyerek sefil edilen, emeklilik hakları eksiltilen, kısaca ücretli denilen kamu adına yüz karasına dönen personel grubu da vardır!

Düşünebiliyor musunuz? Öyle kamu personelimiz var ki; Öğretmen unvanı verip derslere sokuyoruz ama öğretmen kimliği vermeyip öğretmenevinden hizmet almasını bile yasaklıyoruz! Depremden zarar gören öğretmen listelerine adlarını yazmıyoruz ama terörden şehit olunca okullarımıza isimlerini veriyoruz! Meslek öğretirken Usta Öğreticilere Hocam Allah razı olsun diyoruz ama özlük haklarına gelince siz kimsiniz diyoruz! Kur'an öğretmesi için çocuklarımızı Fahri Hocalara emanet ediyoruz ama meşru kadrolarını vermekten ısrarla imtina ediyoruz. Aile Bakanlığındaki hemen her işte kadın-erkek meslek uzmanlarını çok düşük ekders ücreti tabanlı maaşla çalıştırıyoruz, halkımıza aile desteği vermelerini istiyoruz ama kendi aileleri için ölüm, hastalık, doğum, süt gibi izinleri vermiyoruz! Aralarında Milli sporcularımız da bulunan, gençlerimizi sporla tanıştıran EYS Antrenörlerimizi tepe tepe kullanıyor ama en basit kadro ve özlük haklarından mahrum bırakıyoruz!

Bir kısım taşeron personelimiz de var ki durumları yedi düvel destan olur! Taşerona kadro denilerek ilan edilen ama ne yazık ki Belediye Şirketlerinde sahipsiz işçi kalan kardeşlerimiz var. Kadrosuz işçilere kıyafet verilerek yasalara aykırı şekilde çakma İtfaiye, çakma Zabıta gibi çalıştırılan, görevde şehit olduklarında düz ölü sayılan dertli taşeronlarımızdır onlar. 1000 yıllık sağlıkçıları bile mesleğinden koparıp ASM Grup Elemanı ucubesine çeviren tuhaf uygulamalarımız var! Taşeron derdinin girmediği kurum neredeyse yok gibi.

Güvenlik kuvvetlerimiz arasında mağdur kalan, kendilerini yeterince ifade edemedikleri için göz ardı edilen kahraman Güvenlik Korucularımız ve Uzman Çavuşlarımız var mesela. Onların durumunu da ayrı yazılarda işleyeceğim kismetse.

Özetle söylemek gerekirse, kamuda çalışan ücretli, taşeron, memur tüm personelin kapsamlı bir reform ile standart hale getirilmesi, maaş seviyelerinin eğitim, deneyim, liyakat ve hiyerarşik düzene göre yeniden yapılandırılması, çalışan memurların ve emeklilerin asgari ücret karşısında eriyen maaşlarının acilen iyileştirilmesi gereklidir. Devlet kendi personelinin hakkına riayet etmez ve koruyamazsa halkından ne kadarını bekleyebilir?

EYT Yangınıni SGK Personeli Nasıl Söndürsün?



Cennet Vatanımız Türkiye, 2021 yılı Mayıs ayında anormal şekilde başlayan büyük Orman Yangınları ile adeta kavrulmuştu! Toplam 299 yangın bölgesinde 8 insanımız vefat etmiş, 1500'den fazla insanımız yaralanmış, bilinmeyen sayıda yaban hayvanları ve yüzlerce besi hayvanı yanarak veya dumandan boğularak telef olmuştu. Bazı yerleşim merkezleri komple tahliye edilmek zorunda kalmış ve sonra yeniden yapılmıştı. Bu yangınlar fırtınası Ağustos ayı ortasına kadar sürmüştü.

2021 Orman Yangınları onca hazırlığımıza rağmen sayıca çok yetersiz ve aciz kalmamıza neden olacak kadar yaygın ve etkiliydi. Resmi İtfaiye teşkilatlarımız ve diğer kamu imkanlarımız her yerde varlık gösteremez ve yangının korkunç ilerleyişine engel olamaz durumdaydı. Allah bir daha böylesi afetlerle bizleri imtihan eylesin, zarar ve dehşetlerinden muhafaza eylesin!

Yürürlüğe girdiği 1999 yılından itibaren, çalışan bütün vatandaşların hayatını alt üst eden 4447 Sayılı kanun ile hukuk literatürümüze Emeklilikte Yaşa Takılanlar kısaca EYT adlı bir mağdurlar grubu girdi. Artık 15 milyon civarındaki SSK, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı sigortalısı personelin hepsi EYT'li olmuş ve emeklilik hakları geriye dönük işletilen 4447 sayılı kanun ile gasp edilerek 58-60 yaşlarına atılmıştı. Cennetmekan Merhum Prof. Dr. Necmettin Erbakan'ın sayesinde bu kanun Anayasa Mahkemesine verilince bu hak gaspı iptal edilerek yine

Hükümetin dahli ile kademeli yaş emekliliği getirilmişti. Artık insanlar girdiği şartlarda değil, kanunda verilen kademe yaşlarına geldiğinde emekli olabildiler. Bu zulüm dayatması ve uygulaması 2023 yılı Mart ayına kadar sürdü!

EYT havuzunda bekleyenler yaşı geldikçe ayrıldığı için geriye 4,5-5 milyonluk bir grup kalmıştı. Mart 2023 TBMM’de onaylanan 7438 Sayılı Kanun ile EYT mağdurlarının gasp edilen haklarının yaşla ilgili önemli bir bölümü geri verildi. Artık emekliliklerinde kademeli yaş şartı aranmayacaktı. Kısmi emeklilik hakkını içeren 50-55 yaş hakkı yine verilmedi ve bazı insanlar yine hüsrana uğradı. Yaş engeli ortadan kalkan 2,2 milyon civarındaki çalışan veya işsiz SGK’lı için bir anda emeklilik hakkı doğunca SGK ofislerinde devasa bir müracaat seferberliği yaşandı ve adeta dev bir yangın gibi her yere yayıldı!

SGK merkez ve şubelerindeki personelin durumu, devasa orman yangınına karşı elinde bahçe sulama hortumundan gelen cılız suyla müdahale etmesi beklenen İtfaiye Erinin dramı gibi oldu! Çünkü istenen iş ve beklenen tamamlanma süresi anormal derecede orantısız, personel sayıları ve kapasiteleri yetersiz, gayret göstermeleri için motivasyon dayanakları boş ve hamasetle doldurulan kuru gazdan ibaretti!

Düşünebiliyor musunuz? Aylık dosya kapatma kapasitesi 500-600 civarında olan bir SGK şubesine Mart ayında yapılan müracaat sayısı 35 bin kadar olursa bu talebi nasıl ve ne kadarlık süre içinde gerçekleştirebilirler? Bu kapasite ile tüm başvuruları eritmeleri 58 ay sürer! Olağanüstü bir gayret ve fazla mesai ile tempolarını iki katına çıkarmaları halinde bile 25-26 ay sürebilecek bir iş yoğunluğundan bahsediyoruz. Üstelik bu sürede yeni eklenecek dosya ve diğer işlerde hariç sayılırsa!

Öğrendiğimiz kadarı ile SGK zaten yüzde 50 eksik norma kadro personeli ile çalışan bir yapıda bulunuyor. SGK işlemlerini yapıp dosya kapatan her bir memurun en az birer avukat kadar İş Kanunu ve SGK mevzuatına hakim olması, mükemmel analiz yeteneği geliştirmesi, bilgisayar yazılımlarını mükemmel kullanması gerekiyor! Yani masa başına oturan bir memur anında SGK işlemleri yapabilecek yetkinlikte olmuyor. SGK içinden veya dışından yapılacak personel takviyelerinde de bu durum geçerlidir.

Zaten sayıca yetersiz bulunan SGK çalışanlarının özlük haklarını 666 Sayılı KHK ile tırpanlayarak daha da sıkıntılı hale getirmişiz! Daha iyi şartlar beklerken kötüye doğru gitmek adeta birer EYT sendromu gibi olmuş bu arkadaşlarda! Eşit işe eşit ücret düsturunu bile tatile

çıkardığımız için moral ve motivasyonları yerlerde sürünüyor! Aylık fazla mesai saatini 50'den 100'e çıkararak sırtlarında kamçı şaklatmamızı bile kazanım diye göstermeye kalkan uyanık siyasi ve bürokratların diyarındayız! Sanki SGK personeli insan değil de 24 saat çalışabilecek robot gibi algılıyoruz artık!

SGK Kurumu çalışanlarının özel bilgi ve donanımla hazırlanması gerektiği için 2 yıllık Sosyal Güvenlik Ön Lisans okulları açmışız ama Memur alımlarında 3004 nolu kodlarını tanımlamayıp SGK dışında çalışma imkanı pek bulunmayan bu gençleri yokluğa mahkum ediyoruz! Madem hiç atama yapmayacaktınız Sosyal Güvenlik bölümünü neden açtırıp gençlerin hayalleriyle oynadınız ey Yetkililer?

İdari kadrolar için özel kurulan İktisat ve İdari Bilimler Fakültesinden (İİBF) mezun olan yüzbinlerce gencimiz KPSS atamalarında yer alabilmek için çırpınırken, zaten nadir çıkan kurum atamalarında 4001 kodu ile her isteyenine gelebilmesini sağlayan, aç gözlü yüksek puanlı farklı branş mezunu zalimlerin KADRO YAKARAK kurumu birkaç içinde terk edip gitmelerine fırsat veren basiretsizlere ne demeli? 2013 Yılında Bakan Faruk Çelik bir twitter mesajında "4001 Ailesi biz size güvenerek İşkur'a 713 kişi aldık ama siz ilk 7 ayda yüzde30 unuz İşkur'dan ayrılarak Bizi terk ettiniz. Duyurulur." demişti! Aynı sorun bugün de devam ediyor!

SGK'da EYT Yangınına söndürmek için ne yapmalı?

-EYT Yangınına söndürmek için acil seferberlik ilan edilmeli. Son 10 yıl içinde emekli olan uzman SGK Personeline cazip şartlar eşliğinde geçici görev çağrısı yapılmalı! Emekli uzman SGK personeli ikamet ettiği yere en yakın SGK Müdürlüğünde geçici görev alarak emeklilik dosyası kapatmaya başlamalı.

-Diğer kurumlardaki SGK mevzuatına hakim personelin talebi halinde teşvik ödemesi ile SGK kurumuna geçici görevlendirmeleri yapılmalı.

-SGK çalışanlarının 666 sayılı KHK ile eksiltelen hakları iade edilmeli.

-Fazla mesai ücretleri anlamlı bir zamlarla yükseltilmeli. Maaş ödemelerinin en az ikiye katlanacağı kadar artabilme yolu açılmalı.

-SGK çalışanlarına seyyanen teşvik zammı yapılmalı.

-KPSS atamalarında SGK hizmet birimlerine 3004 kodlu Sosyal Güvenlik mezunları ile İİBF mezunlarına yer verilmeli. 4001 kodu açılmamalı, kadro yakma ihtimali sert önlem ve ceza şartı ile önlenmeli.

-KPSS atamaları için SGK kurumuna özel acil kontenjan açılmalı ve norm kapasite oranı en az yüzde 75'e çekilmeli.

Yoksa bu EYT yangını hemen sönmez ve 14 Mayıs'ta sandıkları da tutuşturur! Benden uyarması....

Kamu Hizmetleri Çakma Kadrolarla Yürütülemez!



Milletimizin, hemen her iş ve süreçte en kolay ve kestirme yolu bulup çıkarma yeteneği, bürokrasi üzerinden kamuya sirayet edince kötü ve bulaşıcı bir hastalığa dönüşüyor!

Mevzuat zorluğu ve karar alma süreçlerindeki uzamalardan sıkılan bürokratlarımız, özel şartlara binaen verilen ruhsatları bağlamından çıkararak adeta takla attırıyor ve devletin kendi kurallarına karşı by-pass yolları açıyorlar!

Bunun en tipik örneğini Aile Bakanlığında görüyoruz! Yetiştirme yurtlarındaki evlatlarımızın

eksik kalabilen derslerine dışarıdan takviye için düşünölen ekders ücreti karşılığı geçici öğretmenlik hizmeti ruhsatını altüst ederek; hemşire, sosyal hizmet uzmanı, psikolog, büro elemanı gibi farklı mesleklerden personeli 8-5 mesai sistemine göre istihdam ediyorlar! Görüntöde sadece ekders hizmeti yer aldığından normal maaşlarını vermiyor, izin ve rapor gibi en temel çalışan haklarını kullandırmayıp büyük bir emek sömürüsüne, modern zaman köleciliğine imza atıyorlar!

Ekdersli, ücretli, fahri hoca, usta öğretici adları altında devletin kendi kurallarına ve İş kanunu ruhuna aykırı uygulamaları Milli Eğitim Bakanlığının okul ve Halk Eğitim Merkezlerinde, Diyanetin Kur'an Kurslarında, Gençlik ve Spor Bakanlığının EYS Antrenörlerinde de göröyoruz! Bu grupların hepsi iş güvenceleri olmadan, mesleklerinin izzet ve şerefine yakışır seviyede kadrolu memurlar gibi maaş alamadan, yıllık izin, doğum, süt, ölüm, hastalık gibi en temel izin ve rapor haklarından mahrum şekilde, mobbing baskısıyla çalışmak zorunda bırakılıyorlar! Devletimiz Ücretli Öğretmenlere yetki verip çocuklarımızın başında sınıfa alıyor ama öğretmen kimliğini teslim ederek Öğretmenevi gibi tesislere girmesini uygun bulmuyor! Güya geçici ihtiyaçlar için tahsis edilen bu statüden 20 yıldır çalışıp emekli olacak kadar uzatılanlar var! Üstelik emekli bile olamıyorlar, çünkü prim günleri aşırı eksik kalıyor! Anlayacağınız bu kadroların hepsi "çakma" çözümlerle hem saygınlığını yitiriyor hem de mensuplarını aşırı derecede mağdur ediyor!

Kamuda çakma memur çözümleri ile iş yapmanın en yaygın şekli taşeron sistemidir! Sizin normal kıyafetiyle tam yetkili sandığınız İtfaiye, Zabıta, Hemşire, Ebe, Mühendis gibi arkadaşlar aslında imza yetkileri, iş güvenceleri, kanuni sorumlulukları tam olmayan çakma memurlar olabilir! Zabıta olarak görev yaparken müdahale ettiğinde vatandaşa karşı yetki aşımında bulunan, can güvenliği risk altında görev yapan zabıtaalar var! Bizzat hazırladığı projenin altına yetkili olarak imza koyamayan mühendis olur mu?

Taşeron sistemi, neredeyse insanlık tarihi kadar eski olan ebe-hemşirelik mesleklerini dahi değersizleştirerek, ASM Grup Elemanı adıyla kimliksiz bir ucubeye çevirmiştir! Sağlık Bakanlığı asli görevi olan sağlık hizmetini Aile Hekimlerine taşeron sözleşmesiyle devrettiği gibi, sağlık hizmetinde çalışacak olan ebe, hemşire, büro elemanı gibi meslek mensuplarını da ASM Grup Elemanı adıyla alt taşerona bağlamış, tamamını Cari Giderler çuvalına tıkmıştır! Yılların sağlık personeli artık sağlıkçı bile değil Grup Elemanı adıyla çağrılmaktadır. Böyle olunca işyeri huzuru ve mesleki saygınlık kalır mı?

Taşeron sistemi kamunun her yerinde çalışanlar için birer facia tablosuna dönmüştür! Çakma kadrolar şeklinde istihdam edildikleri için mesleki görev ve yetkilerini tam icra etmeleri asla mümkün olmamaktadır. Mesela karayollarında bütün asli iş ve görevleri yaptıkları halde işçiler fiilen yok sayılmakta, hak ettikleri özlük haklarından mahrum bırakılmakta ve “müşavirlik” ihaleleri altında emekleri ziyan edilmektedir.

Çoğunluğu Belediyelerde olmak üzere taşeron kadro hastalığından mustarip 873 bin personel olduğu söyleniyor. Hemen her bakanlık ve kurumda olmakla beraber, aşağıdaki başlıklarda toplanıyorlar:

- Madde 83 /2 numaralı alt bendi Danışmanlık, HBYS, Çağrı Hizmetleri,
- Madde 127 yüzde 70 engeline takılanlar,
- Madde 24 Belediye şirket çalışanları ve il özel idareler,
- 2019 yılında işten çıkartılan belediye şirket elemanları ve sözleşmeli memurlar,
- Madde 18: 4 Aralık mağdurları,
- Sağlık Bakanlığı ASM Grup Elemanları
- Vakıfbank güvenlik personeli

Gördüğünüz gibi taşeron şartlarının korumasızlığından dolayı 2019 yılında işten çıkarılan sözleşmeli Belediye işçi ve memurları da var. Siyasetin kavgasına kurban edilen emekçilerden bahsediyoruz. Bu insanların işlerine bir şekilde geri alınacakları sözü Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından bu yılın Ocak ayında ilan edilmişti. Hepsi umut ve endişe ile bu sözün yerine gelmesini bekliyor.

Taşeron sistemi nitelikli kamu hizmet meslekleri için kötü ve zararlı bir hastalıktır! Hizmetin sağlığını, kalitesini ve güvenilirliğini düşürür. Vatandaşın muhatap olduğu kişi ile belgede imzası olanların aynı olmadığı sahtecilik kokan şaibeli işlere yol açar! Bu usul kamu meslekleri için derhal terk edilmelidir.

Kadim devlet geleneğimize çakma ve yetkisiz kadrolarla hizmet vermek yakışmaz. Devletimiz, hizmetini gördürdüğü taşeron veya ücretli tüm personelin hakkını tam olarak verebilecek güçte ve zenginliktedir Elhamdulillah! Basiretsiz bürokratların insan onur ve haysiyetiyle uyuşmayan cin fikirli vicdansız çözümlerine, yetki verdiğimiz siyasiler artık kulak tıkamayı ve doğru usulle çözüm istemelerinin zamanı çoktan gelmiştir!

Bağ-Kur'lunun Çilesi Ne Zaman Bitecek?



Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu, yani hepimizce bilinen adıyla Bağ-Kur, 1971 yılında 1479 sayılı kanunla kurularak 1 Ekim 1972'den itibaren ülke çapında hayata geçti. Bağ-Kur kanunu 1979 yılında 2229 sayılı kanunla büyük ölçüde değiştirildi.

Bağ-Kur yasasındaki hükümlere ve o zamanın şartlarına bakınca, Esnaf ve Sanatkâr ile Çiftçilerin nasıl bir cendereye sokulduğunu daha iyi anlıyoruz!

Büyük ölçüde yasal değişikliğin yapıldığı 1979 yılında, Türkiye'de ortalama yaşam süresi sadece 61,91 idi! Bağ-Kur'lu kadınlara reva görülen prim ödeme süresi 25 tam yıl, yani 9.000 gün ve en az 50 yaş şartıydı. Erkeklerin de 25 tam yıl (9.000 gün) ödeme şartı ile en az 55 yaş şartı konulmuştu. Her hangi bir nedenle 25 yıl ödeme yapamayanların yaş haddinden (kısmi emeklilik) yararlanabilmeleri için de en az 15 yıl yani 5.400 gün prim ödeme şartı ile birlikte kadınlarda 55, erkeklerde 60 yaş şartı konulmuştu. Anlayacağınız sistem neredeyse Bağ-Kur'lunun hiç emekli olamadan çalışıp ölene kadar prim ödemesi üzerine kurulmuştu! Sonraki yıllarda kadınlara biraz merhamet edip asgari prim ödeme süresini 20 yıla yani 7.200 güne indirdiler.

TBMM’de görev alan o zamanın Vekilleri, nasıl bir kanaat ile Bağ-Kur’lu küçük esnaf ve çiftçileri devlet gibi, holding gibi güçlü ve zengin görmüşlerse artık, Emekli Sandığı ile aynı şartları dayatmışlardı! Devlet kendi memurunun primini 25 yıl kesintisiz ödemeye muktedir olabilir ama, esnaf ve sanatkarlara böyle ağır bir yük bağlamak için vicdanlarını tatile çıkarmaları gerekmiştir herhalde!

Hâlbuki ilk kurulan sigorta kurumu SSK’ya bağlı çalışan işçilerin emekli olabilmesi için, kadınlarda 20 yıllık sigorta süresi dâhilinde en az 5.000 gün, erkeklerde 25 yıllık sigorta süresi içinde en az 5.000 gün prim yatırılma şartı vardı. 5.000 gün yaklaşık 14 yıl ediyor! Kadınlarda 6 yıla kadar, erkeklerde ise 11 yıla kadar boşluk verme ve işsizlik halinde müsaade ediliyordu. İşçi ve esnaf arasında bu kadar büyük bir iltimas farkının olması, elbette kabul edilebilir ve adil bir yaklaşım değildir!

Bir işçinin çalışmadığı dönemde maaşı ile birlikte SSK prim ödemesi de duruyordu. Bağ-Kur’lu esnaf ise o ay doğru dürüst ciro yapmasa ve hatta dükkânını geçici olarak kapatıp evinde otursa bile, Bağ-Kur prim ödemesi zerre miktar esnemiyor ve eksilmiyordu. Prim seviye basamakları yukarı doğru re’sen veya talep halinde yükselebiliyor ama aşağı inmesi mümkün olmuyordu. Bağ-Kur prim borç sayacının durması için tek çare Vergi Levhasını iptal eder gibi işyerinin kapanışını Bağ-Kur’dan da yaptırmasıydı. Oysa işsiz kalan bir işçinin son SSK priminden itibaren birkaç ay daha ücretsiz sağlık hizmeti alabilmesi mümkündü. Sadece prim ödenmediği için 5.000 gün sayacı duruyordu. Ama Bağ-Kur’lu esnafın borcu gözüktüğünden sağlık hizmetlerinden ücretsiz yararlanmasına izin verilmiyordu. Sonradan çıkan zorunlu GSS (Genel Sağlık Sigortası) ve işsizlik fonu destek ödemesi de işçiler için ayrıca pozitif bir fark oldu.

Bağ-Kur tescili zorunlu değilken, ödeme ve emeklilik şartlarının ağırlığı nedeniyle pek tercih edilmediği için, Vergi Daireleri ve Esnaf Odalarının kayıtları ile eş zamanlı re’sen zorunlu tescil kuralı getirildi. Bu borçtan kaçınamayan esnaf, bu sefer de 12 basamaktan en düşüğü olan 1. basamak seviyesinde sabit prim ödemeye başladı. Zaten ihtiyaç duydukları sağlık hizmeti için bu seviye yeterli geliyordu. Bağ-Kur tekrar esnafın aleyhine yeni kural çıkararak, 6. basamağa kadar re’sen zorunlu tescil dayatmasına başladı. 7.-12. basamaklar için de iki yılda bir isteğe bağlı yükseltme imkânı verdiler.

Bağ-Kur’un pençesine düşen esnafın hali, tıpkı Boa Yılanının sarmaladığı Ceylan yavrusu

gibidir! Çünkü her nefes alıp verişinde çember daha da daralır! Asla genişleme imkânı vermez! Mesela 7. seviyede prim ödeyen esnafın işleri kötü gittiği, dara düştüğü bir durumda, gelir kaybı yaşadığını ispat ile beyan etse de Bağ-Kur prim basamağı asla düşürülmez! Prim tutarında azaltma mümkün değildir! Ödemeden kurtulmanın tek yolu iflas beyanı ile resmi kapanış veya işyerini başkasına resmi satışla devir yapmasıdır. Ödediği prim miktarına e süresine nispetle bağlanan emekli maaşının, diğer emeklilere göre hep düşük kalması da ayrı bir haksızlık boyutudur.

Sigorta primleri açısından SGK tarafında fazla fark olmasa da ödeyen açısından önemli bir tutar dengesizliği vardır. Son değerlere göre SGK primi için işçinin asgari brüt maaşından 1.401 TL kesilir. İşverene düşen ek pay ise 1.551 TL'dir. SGK tutarında bu bölüşme yapıldığından, iki tarafa da rakam ağır gelmez. Ama Bağ-Kur'lu esnaf kendi işinin süresiz mesaili işçisi olduğu gibi, SGK priminde de kendisinin patronu olarak 2.952 TL tutarındaki tüm ödemeyi çaresizce üstlenir. Bu rakamdan kaçış veya indirim de yoktur!

Zaten işyeri kirası, elektrik, doğalgaz, su gibi işletme giderleri hep "Ticari" oldukları, yani patron ve zengin görüldükleri gerekçesiyle katlamalı tarifieden uygulandığından, esnafın nefes alacak hali kalmadı artık!

Türkiye'de mütevazı sermayeler ile kurulan ve çoğu kez aile işletmesi niteliğinde bulunan esnaf ve sanatkâr teşebbüsleri ile tarım alanında yerel üretici olmak, artık kahramanlık boyutundan da çıkarak delilik haline getirildi. Bu gidişin sonu bütün yerel işletmelerin kapanması ve sermayenin büyük ve zalimce davranan güçlere aktarılmasıdır. Tarım kesiminin kendi ihtiyaçları için bile üretim yapması daha zararlı hale gelmiş, süpermarketlerden alışveriş yapmak köylüler arasında bile standart olmuştur.

Sermayenin hızla büyük denizler gibi dipsiz kuyulara akması ve toprakları sulayan dere ve nehirlerin adeta kurumasının acı faturasını hep birlikte yaşamaya başladık farkında mısınız? Sayıları iki elin parmaklarını geçmeyen dev market zincirleri perakende ve toptan tüketim piyasasıyla vahşice oynuyor ve tükenmez bir iştahla kar etmek için bizlere varlık zamanında dahi yokluk ve pahalılık yaşıyorlar. Küçük esnafın aradan çekilmesi, halkın daha çok sömürülmesine, devletin de acziyetle seyretmek zorunda kalmasına yol açıyor.

BAĞ-KUR'lu esnaf, sanatkâr ve tarım müteşebbislerini kurtarmak ve korumak için neler yapılmalı?

1- Bağ-Kur ile SSK arasındaki zorunlu prim gün sayıları farkı düşürülmeli, SSK ile aynı şartlarda sabitlenmelidir.

2- Esnafıktan vazgeçen, işyerini sağlık veya ekonomik nedenlerle kapatan veya devreden kişilerin, SSK'ya geçmeleri halinde uygulanan son 3,5 yılın (1261 gün) SSK primli olma şartı askıya alınmalı, prim gün sayıları yeterli ise emekli olabilmelerine imkan verilmelidir.

3- Ekonomik darlığa düşen veya sağlığı bozulan esnafın işyerini geçici yada sürekli olarak kapatması halinde Bağ-Kur ödemeleri durmalı, GSS devreye girmeli ve en az SSK mensupları kadar sağlık ve işsizlik sigortası desteği verilmelidir.

4- Küçük esnaf ve sanatkârlar ile tarım müteşebbislerine uygulanan "ticari" sınıf doğalgaz, su, elektrik gibi giderlerinde; finansal büyüklük, işyeri ölçüleri, çalıştırılan insan sayısı gibi kriterlere değişen insaflı tarifeler uygulanmalıdır. Korkudan ışığını açamayan, buz gibi işyerinde çalışmak zorunda kalan esnafın gözetilmesi lazımdır.

5- Vergi kaydı ve esnaflık tescilini 8 Eylül 1999 tarihinden önce başlatan fakat çeşitli nedenlerle Bağ-Kur tescilini yaptıramayan (mesela Gölcük Depremi nedeniyle o bölgeler ve Düzce civarındaki şartlar) esnafa Bağ-Kur tescilini makul rakamlarla aynı tarihlere çekme imkanı verilmeli, böylece son EYT yasasından faydalanma yolları açılmalıdır.

6- Yerel işletmeleri koruyan belediye hizmetleri ve kamu imkanlarında kolaylıklar sağlanmalıdır.

7- Esnafa dayatılan fahiş fiyatlı aylık beyanname giderlerinde, iş için kullandıkları araçların sigorta, vergi vb. masraflarında indirimler gelmelidir.

8- Esnafın zorunlu kayıt ile harç yatırmaya maruz kaldıkları Odaların ne yaptığı belirsiz ağalar tarafından şahsi derebeyliklere dönmesi önlenmelidir. 20-30 yıl boyunca çöreklenen başkanlıklara zorunlu süre sınırı getirilmelidir.

Sonuç olarak; Esnaf ve sanatkarlarımız ile tarım üreticilerimiz memleketin öz sahiplerinden ve maddi-manevi kalelerindenidir! Onların soyunu tüketen her türlü oluşuma karşı durmalı, insanlarımızı girişimcilikten soğutan ve korkutan bütün haksızlıkları gidermeliyiz. Yoksa yetişen her gencimiz sanat, ticaret ve tarımda şansını denemek yerine kapağı Devlete atmak için çalışacak ve gereksiz bir rekabet içinde boğulup kalacaktır. Esnaf ve tüccarımızın varlığı

ve devamı beka meselesidir! Dahası var mı?

Çek Yasasından Esnafa Kırk Satır mı Kırk Katır mı?



Sınırlı bir girişimcilik denemesinin dışında, hayatım boyunca işçi veya memur statüsünde çalıştım. O yüzden esnaflık ve tüccarlıkla ilgili anlamlı seviyede bilgi ve tecrübe sahibi değilim. Genellikle sosyal ve manevi derinliği olan toplumsal meseleler veya emekçilerin haklarına yönelik ihlallere karşı, imkanım ölçüsünde yazdım ve konuştum. Esnaf ve tüccarlarla ilgili en iyi bildiğim konu maruz bırakıldıkları Bağ-Kur eziyeti ve haksızlıklarıdır. İnşallah sonraki yazılarımdan birisini de Bağ-Kur ve ayrıntılarına ayıracağım.

Bağ-Kur için araştırıp sosyal medyada yazınca, esnaf ve tüccar dostlardan “Hocam sen bize çek yasasıyla yapılan işkenceyi bir bilsen!” şeklinde bilgi ve sitemler gelmeye başladı. Önceleri tıpkı ehliyet affını talep edenlere karşı takındığımız, “Hem alkolle araba kullanmış hem de af istiyor şuna bak!” tavrına benzer şekilde, “Adam çekini ödememiş, alacaklısını zora sokmuş, Devlet de hesap sorunca yüzsüzce şikayet ediyor!” gibi bir algı etkisiyle pek

ilgilenmedim. Ama gelen tepkilerin yoğunluğu ve haksızlık iddialarına da bigane kalamadım ve konuyu etraflıca araştırdım. Gerçekten de “Yuh artık bu kadar da olmaz!” dedirtecek bir haksızlık, dengesizlik, hoyratlık ve apaçık zulme dönen sistematik bir esnaf düşmanlığı gördüm!

2018 yılında ABD ile aramızda yaşanan Rahip Krizi odaklı döviz ve piyasa dalgalanmasına kadar, 5941 sayılı Çek Kanunundaki garabetten fazla kimse etkilenmiyordu. Piyasada çekle iş yapan esnaf ve tüccarların geçmişten büyüyerek yükselen iş hacmi ve güçlü ilişkileri, hak edilmiş güvenle kazandıkları saygınlıkları sayesinde, nahoş durumlar pek yaşanmıyordu. Bilerek karşılıksız çek yazma alçaklığını gösteren dolandırıcıların, en fazla tek atışlık vurgunları yaşıyor ve onlar da hemen mimlenip piyasadan itiliyordu. Çek yasasının karşılıksız çek yazanlara nasıl işlediği ise fazla bilinmiyordu.

Özellikle mal ve ürün satışına dayalı ticaretin, hammadde aşamasından son tüketiciye teslimine kadar olan seyr-i seferine, çok sayıda kişi ve işletmenin dahli bulunduğundan, zincirin her hangi bir halkasında meydana gelen her sıkıntı diğer unsurlara da negatif etkiyle yansımaktadır. 2018 yılında ülkemize yapılan döviz temelli ekonomik saldırının neticesinde, mal ve hizmet piyasasının her aşamasında sarsıntılar, sipariş iptalleri veya ödeme güçlükleri yaşandı. Alacağına dayanarak çekle vadeli borçlanan esnaf ve tüccarların planladıkları ödeme dengesi bozulduğu için, vadesi gelen çeklerinin karşılıklarını banka hesaplarına koyamadılar.

Rahip krizinin kötü etkileri silinemedi, 2019 yılı sonuna doğru başlayan pandemi sürecinde, piyasalarda anormal bir daralma, satış iptalleri, üretim ve tedarik gücü, lojistik aksamaları gibi çok yönlü sorunlar fırtınası yaşandı. Dünya genelinde idari ve ekonomik kapanmalar oldu. Pandemi atmosferi, zaten beli bükülmüş ve dengesi bozulmuş olan esnaf ve tüccarların üzerinden silindir gibi ezdi geçti. Sonuçta, vadesinde ödenemeyen çek sayısında patlama etkisi oldu. Bugünlerde dosyası tamamlanmış ve kesinleşen hapis cezası infazı bekleyen kişi sayısının 120 bini geçtiği biliniyor. Süreci devam eden dosyalarla birlikte çek yasası mağduru sayısının 400 bin civarında olduğu söyleniyor.

Esnaf ve tüccarın sadece şahıs ve şirketlerden alacağını tahsil edemediği için dara düşmedi. Kamu kurumlarından alacakları olan bütün tedarikçiler taşeron sözleşmeli personel ödemeleri hariç hemen her alacağını normal süresinde tahsil edemedi. 2-3 yıla kadar sarkan ödemelerin, hiperenflasyon etkisiyle buharlaşan alım gücü yıkımı daha da derinleştirdi.

Papaz krizi ve pandemi dönemi, her ne kadar anormal gelişmeler de olsa alacaklılar açısından yapılması gerekeni değiştirmeyeceği açıktır. Alacağını tahsil edemeyen kişiler yasal sürece başvurdıklarında, sonradan kendilerini de buna pişman edecek kadar garip ve zalimce kamu davranışları silsilesini de başlatmış oldular.

Devlet için hep söylenen bir söz vardır: “Devletimiz kadimdir. Atını nallamayı, itini bağlamayı iyi bilir!” Çek Kanunu uygulamasında Devletin bu özelliğinden ve kalitesinden uzaklaştığını, mazlum ile zalim, mağdur ile dolandırıcı arasındaki farkı gözetmeden topyekûn yıkıcı ve anlayışsız bir yol izlediğini, Çek yasası tuzağına düşen borçlu ve alacaklı yüzbinlerce vatandaşımız acı bir tecrübe ile gördü!

Alacağını tahsil edemeyen birisi, her ne kadar kanunsuz ve uygunsuz bulsak da çek-senet mafyasına müracaat ettiğinde neler oluyor? Alacaklı adına tahsile giden mafya elemanı borçluyu tehdit ve taciz ile ödemeye zorluyor. Tahsil edebildiği miktarın içinden bir kısmını alacaklının rızası ile hizmet bedeli olarak kendisi alıyor.

Çekini tahsil edemeyen alacaklı, Devletten yardım için başvurduğunda ise Mafyadan daha beter bir sürece düşmüş oluyor! Çek kanunu gereği çeki yazılan borçluya özel dosya açılıyor ve hemen kendisine şu meyanda tebligat yapılıyor: “Çekinin vadesi geldiğinde karşılığını hesaba koymadığın için doğrudan suçlusun! Neden ve nasıl olduğu Devleti ilgilendirmez. Borcunu ödemek için sistemin sana her hangi bir destek teklifi yoktur. Ne kadar temiz bir ticari sicilinin olduğu da önemli değildir. Kırk yıllık dolandırıcı ile, ilk defa çeki yazılmış bir esnafın Çek Yasası açısından zerre kadar farkı yoktur! Seni 1500 gün adli para cezasına çarptırıyorum! Bu parayı Devletin maliyesine yatıracaksın. Borcunun miktarından düşülmeyecek ve alacaklına da ödeme yapılmayacak! Eğer verdiğimiz süre içinde yatırmazsan seni doğrudan 5 yıl hapis cezasına verir ve hemen infazını uygulayım”

Devlete başvuran çek alacaklısının bütün işi borçlunun bilgisini ve şikayetini bildirene kadardır. Devlet çek alacaklısına tahsil ettiği para cezasından ödeme yapmaz. Borçlunun ödeme yapabilmek için neye ihtiyacı olduğuna bakmaz. Alacaklı sadece borçlu getiren bir aracı gibidir. Alacaklının bozulan ticari dengesini düzeltmek için de çek ilişkisiyle ilgili bir süreç başlatmaz. Alacaklı şikayetinden vazgeçse de borçlunun yakasını bu cezayı tahsil edene kadar bırakmaz!

Çeki yazılan esnaf veya tüccar Devlete haraç öder gibi cezasını yatırdıktan sonra adli

takibattan kurtulur. İcra ve haciz yönüyle borçlunun işlem yapabileceği bir varlık kaydı olmadıkça kimse rahatsız etmez. Alacaklı zaten zora giren ödemesini para cezası veya hapis yatırdığı borçludan tahsil imkanı da bulamaz.

Zaten işi gücü dolandırıcılık olan tiplerin icra-haciz takibine karşı tedbirleri baştan bulunduğu için Çek Yasasının öldürücü darbe vurduğu kesim namuslu ama dara düştüğü için ödeme güçlü yaşayan esnaf ve tüccarlardır. Üstelik, çek yasasının yıkıcı tahakkümünden borçlu tüzel kişiliğin yani şirketin tüm ortakları da ayrı ayrı işlem görürler. Bir kişilik cezanın hisse oranlarına göre ortaklar arasında dağıtılması bile yapılmaz. Hepsi ayrı ayrı tam cezalara çarptırılır. Bir defa bile bu muameleye maruz kalan şirketlerin ayakta kalması imkansız derecede zorlaşır. Yani Çek Yasasının kucağına düşen şahıs veya şirketlerin iflah olması, toparlanıp ekonomiye katılması hayal kadar uzaktır.

Bu garip ve zalim uygulamanın pençesine düşenlerin sayısı yüzbinlere ulaşınca TBMM’de 2021 yılı 7. ayında bir torba yasa teklifi ile çek yasası mahkumlarına hapis cezası infazını 30 Haziran 2022’ye kadar erteledi. Pandemi süresinin uzaması ve ekonomik krizin derinleşmesi yüzünden, Çek Yasası mağduru dosya sayısı 300-400 binlere kadar ilerledi. TBMM ve Hükümet soruna kalıcı çözüm aramak yerine, adeta pansuman tedbirler alır gibi yine infaz öteleme tarihini 31 Temmuz 2023’e kadar uzattı.

Çek Yasası faciasını durdurmak ve tekrarını önlemek için neler yapılmalı?

1. TBMM tarafından acilen yasal düzenleme yapılarak süreci biten ve devam eden dosyaların hapis cezası ile infazı kalıcı durdurulmalıdır.
2. Çek kağıdı bir senet değildir. Senet gibi kullanılması hemen yasayla önlenmelidir. Bankalar verdikleri çek kağıtlarının ardında sağlam durmalı ve karşılığı olmayan, teminatı bulunmayan çeklerin piyasada dolaşmasına mani olmalıdır. Çek karnelerini karşılıksız ve garantisiz vermemeleri, kesilen çeklerin mutlaka ödeneceği tedbirleri almalıdır.
3. Devlet, kendisine bir ödeme sorunuyla ilgili müracaat edildiğinde hemen çek-senet mafyası gibi ceza kesme ve tahsil eme derdine düşmemelidir. Ödeme güçlüğü yaşayan tüccar veya esnafın ticari sicilini bilirkişiler eşliğinde değerlendirmeli ve dosyanın talihsiz bir ticari zorluk mu yoksa dolandırıcılık mı olduğunu tespit etmelidir.
4. Dolandırıcılık halinde alacaklının haklarını önceleyerek tahsil ve cezalandırmaya

gitmelidir. Dara düşen esnaf ve tüccar vakasında sorunun nereden kaynaklandığı analiz edilmelidir. Özellikle kamu kurumlarının ödemelerini geciktirmesi gibi bir neden bulunduğu, yaptırımlı yazışma ile kamudan alacak tahsilatının sağlanması ve dosyadaki alacaklıya transferi yapılmalıdır.

5. Dolandırıcılık dışındaki çek dosyalarında ağır para ve hapis cezaları verilmemelidir.
6. Piyasa şartları yüzünden ödeme güçlüğü çeken esnaf ve tüccarların kayıtlı vergi ve gelir beyanları, yanlarında çalıştırdıkları işçi sayısı gibi kriterler gözetilerek cansuyu niteliğinde ekonomik destek paketlerinden yararlandırılmalı, ödeme takvimleri iyileşinceye kadar kamu idaresinin yakın gözetiminde tutulmaları sağlanmalıdır.
7. Karşılıksız çıkan çeklerin ödenmesi için borçlu tarafından teklif edilen ödeme takvimimin alacaklı hakları ve piyasa şartları çerçevesinde anlaşılabilir noktaya çekilmesi için mali arabuluculuk sistemi kurulmalı, sistemin işlerlik ve güvenlik takibi Devlet tarafından yapılmalıdır.

Sonuç olarak;

Bu haliyle Çek Yasası uygulamasının makul ve sürdürülebilir bir yaptırım mekanizması yoktur. Piyasayı boğan ve iflah ettirmeyen, Devletin iyileştirici yönünü yok eden ve mafyadan beter davranış çizgisine taşıyan bu kanun ve ilgili mevzuatı acilen değişmelidir. Bankaların kolay ve risksiz kar odaklı keyfiyetlerine son verilmeli, bastırdıkları çeklerin namusundan ve işlerliğinden evvela bankalar sorumlu tutulmalıdır. Esnaf ve tüccarımıza hayatı dar eden, girişimciliği öldüren bu yapının acilen düzeltilmesi için gereğini Sayın Cumhurbaşkanımızdan ve Meclisimizden bekliyoruz.

[Anne-Baba İle Yaşanan Her An Nimettir!](#)



Geçtiğimiz Pazar günü KOAH hastası olan babamın cihazları için gereken saf suyu temin ederek evlerine götürdüm. Yaşlılığın ve hastalıkların bedenene çökerttiği anne ve babamın, giderek çocuk masumluğunu ve şefkatini celbeden hüzünlü ama nurlu ve mütebessim hallerini izledim.

Kendisi oruçlu olduğu halde evladına bizzat ikram için çırpınan, neredeyse lokmayı ağzına verecek kadar her şeyle ilgilenen, parkinson hastalığından titreyen elleriyle kendi yaptığı şerbeti bardağa doldurup uzatan annemi sevgi ve hayretle izledim. Bize eziyet gibi gelen ve sırf onu yormamak için kaçındığımız ne varsa aşkla ve şevkle yapmaya gayret ediyordu. Ben kaçındıkça o yeni şeyler vermeye çalışıyordu. Annelik yaşa ve zamana sığmayan bir erdem ve karakterdir. Anneciğimin bu yaşına kadar varlığına şükür ile içimden dualar ettim.

Akşam ezanı okunduğunda zaten abdestini bizden önce almış olan Babacığım hareketlendi. Ben de önceki hafta onun imamlığında kıldığımız namazın tekrarı için özlemle ama hastalığından dolayı endişeyle, yine cemaat yapalım mı baba diye sordum. İmamlığa takatim yok sen kıldırırsan olur oğlum dedi. O söyleyince benim için onurlu bir emir oldu. Burnunda oksijen veren ince hortum aparatı ile bir adım sağ yan gerimde namaz için durdu.

Kamete başlarken aslında iyiydim. Görev, mutluluk, babamın sağlığından endişe, şükür gibi duygu karmasıyla ama normal bir ciddiyetle kamet okumaya başladım. Derken birden sesim çatallaştı, titredi ve güçlkle devam edebildim. Namazı kılarken, sureleri okurken gözlerimde

akacak gibi dolmuş yaşlar ve çatallaşan ses tonuyla biraz zorlanarak ilerledim. Kendimi toparlamaya çalışırken, doğrudan bakamasam da doğal görüş alanıma girdiği kadarıyla babamı da kolladığımı fark ettim. Her an bir yığılma veya denge kaybı olmasın endişesiyle sürdü bu durum.

Namazdan sonra bende oluşan bu duygu yoğunluğunu tanımlamaya çalıştığım da, neredeyse dede olacak yaşa geldiğim halde Anne-Babamın sağ ve görece sağlıklı olmalarından dolayı yaşadığım mutluluğun, ebeveynini daha erken yaşlarda kaybedenlere ve son deprem felaketinde vefat eden insanlarımıza karşı bu mutluluktan duyduğum mahcubiyetin, birisi her sene 3 aylarını aralıksız oruçla geçiren, diğeri her ne durumda olursa olsun namazını terk etmeyen iki tatlı ebeveyn nimetine layık görülmenin verdiği sevinç ve şükür duygularının etkisinde kaldığımı söyleyebilirim.

Toplam 2 saat kadar süren bu ziyarette geçen zamanın asla boşa gitmediğine, hem maddi hem de manevi bereketiyle nasiplendiğime adım kadar emin ve huzurluyum. Onların duasına, mutluluğuna, mütevazı ikramlarındaki berekete, titrek sesle kıldırıldığım vakit namazının huşu ve lezzetine elbette paha biçilemezdi.

Artık anı olan bu taze olayımı okurken, anne veya babasından kaybı olan ve zaten yüreği özlemle yanan dostlarımı incittiysem özür diler, helallik vermelerini beklerim. Bu yazıyı onlardan ziyade halen anne babasından biri veya ikisiyle beraber yaşayan, veya ayrı da kalsalar istediklerinde görüşebilen kardeşlerimiz için yazdım. Lütfen henüz yaşarlarken kıymetlerini bilelim. Onları birer Cennet ve sevap ağacı gibi görerek, her fırsatta hayırlı meyvelerini toplarcasına dua ve memnuniyetlerine çalışalım. Yapamadığımız büyük şeylere değil, basitte olsa onlar için önemli ve rızalarını kazandıracak taleplerine odaklanalım.

Aslında bu yaklaşım sadece anne babalarımız için değil, diğer aile üyelerimiz için de geçerli olmalı. Çünkü bizler her ne kadar Rabbimizden sıralı ve hayırlı ölümler dilesek de Takdir-i İlahi gereği deprem, sel, yangın gibi afetler veya kazalar ile aniden vefat edip gitmeleri de mevzu bahis konusudur. Seven sevdiğini söylemeli, sevgi ve saygısını göstermelidir. Telifi imkansız pişmanlıklar yaşamaktansa, icrasını hamt ve şükür ile andığımız güzel anılar biriktirsek daha iyi olmaz mı?

EYT Mevzusu Neden Bu Kadar Karıştı?



1999 yılında AnaSol-M Hükümetinin çıkardığı 4447 sayılı kanundan sonra Türkiye'deki bütün çalışanların kaderi bir daha düzelmeyecek şekilde kötüleşen bir ivmeyle değişti. Halkın gözünü boyamak ve ikna edebilmek için reform gibi süslü kelimelerin arkasından her zaman mevcudu geriye düşüren negatif eksiltmeler ve hak kayıpları çıktı. Bu emek düşmanı, faiz ve sermaye dostu politikalar işçi, memur, esnaf, çiftçi, emekli fark etmeden bütün kesimleri hedefine koyarak ezmeye devam etti.

1999 yılında sadece emeklilik yaşı yükseltilmemiş, emeklilikte aylık bağlama oranları da düşürülmüştü. Türkiye'deki bütün Başbakanlar arasında gelmiş geçmiş en büyük emekçi dostu olan Merhum Prof. Dr. Necmettin Erbakan'ın başında olduğu Fazilet Partisi bu zulüm yasasını Anayasa Mahkemesine taşıyarak yürütmesini kısmen durdurmuş ve 2002 yılında son şeklini alan haliyle kademeli yaş ve prim sistemine geçilmesini sağlayabilmişti. 2002 yılındaki düzenleme yaşı yanı sıra SSK primlerinde de 5000 üzerine 950 güne kadar ilaveler yapılmasına neden olmuştu.

Bugünlerde Hükümetin Meclise sunduğu yasa teklifinde reklam ile vaat edilenin aksine, sadece normal emeklilik yaşını 1999 öncesine çekmesi, kademeli prim sistemini iptal etmemesi, eski yasada 3600 gün sigorta ile kadınlarda 50 erkeklerde 55 yaşında hak tanınan

kısmi emekliliği de geri vermemesi, aylık bağlama oranlarını 1999 öncesine getirmemesi, halkta büyük bir hayal kırıklığına ve kızgınlığa yol açtı. Çünkü bizzat sayın Bakanın ve parti temsilcilerinin ısrarla söylediği 5000 gün prim şartına istinaden eksiği olanlar kredi çekmiş, borca girmiş, kıymetli eşyalarını satmış ve SGK'ya doğum veya askerlik borçlanması adıyla ödemeler yapmıştı. Şimdi buna rağmen 5000 güne ilave çıkacak prim günlerini karşılamaları mümkün görülüyor. Zaten işsiz ve sıkıntı içinde bekleyen 240 bin EYT'li mağdura bir de işten çıkarılanlar ve borca girip bekleyenler de eklenince mağdur sayısında patlama yaşandı. Yapılan şey milletin duygularıyla alay etmeye döndü. Zaten lastik gibi uzatılan ve alt tarafı bir sayfalık kanun teklifi için aylardır ötelenen Meclis onayı yüzünden gerilen sinirler, yeni mağduriyetler yüzünden boşalma noktasına geldi.

Dünyada, çalışma süresi uzadıkça emeklilik maaşı düşürülen bizden daha garip bir sosyal güvenlik sistemi yoktur sanırım. Emekçilerin alınteriyle kazandığı maaşlarına hiç dokunamadan kesilen SGK ödemelerine karşılık, 2008 yılında yine reform etiketli zulüm düzenlemesi 5510 sayılı kanunla yapılan Aylık Maaş Oranları budaması o kadar yüksek oldu ki, bizzat kanunu çıkaran Hükümetin kendisi bile sosyal yardım seviyesine indirdiği bu maaşları ödemekten utanır hale geldiği için, seyyanen zam takviyesi yaparak en düşük emekli maaşını nihayetinde 5.500 TL seviyesinde tutturmaya başladı. Aslında seyyanen zam diye verdiği bir lütuf değil, aşırı kestiği aylıktan geriye bir miktar sus payı iadesi oldu.

EYT mevzusunun kardeş sorunlu akrabaları da var. Ayrıntılara giremesek de kısaca onları da anmış olalım:

1986'da çıkarılan staj ve çıraklık kanunu sonrasında stajyer öğrencilere yapılan yarı sigorta nitelikli sade sağlık sigortalarının, uzun süreli ölüm ve yaşlılık sigortası gibi işlem görmediği anlaşılınca, staj tarihi 1999 öncesi olduğu halde yok sayılanlar 2000 sonrası yaş hesabına tabi tutulduğundan, emeklilik yaşları bir anda 17 yıl fırlamış oldu. Onların talebi staj tarihinin sigorta başlangıcı sayılması ve gerekirse eksik kalan günler için prim borçlanma hakkının verilmesiydi. Bu arkadaşlara Staj Mağdurları diyoruz.

4447 sayılı kanunla emeklilik yaşı kadınlarda 58, erkeklerde 60'a yükseltildiği için işe yeni başlayanlar buna tabi oldu. 9 Eylül 1999 sonrası başlayanlar, sırf birkaç ay veya yıl farkı, hatta birkaç gün farkı yüzünden bu kadar yüksek bir yaş ilavesini haklı bulmuyor ve 1999 sonrası işe başlayanlar için de kademeli yaş sistemi getirilmesini talep ediyorlar. Bu

arkadaşlara da 2000 sonrası Kademe Grubu diyoruz. Hatta kendi davaları için EMADDER adında dernek bile kurdular.

1999 öncesinde işçilerin boş veya uygunsuz kaldıkları dönemler de olabilir diye 25 yılda (erkekler) ödemeleri gerekli prim gün sayıları 5000 gün kabul edilmişti. Emekli Sandığına tabi devlet memurlarında iş güvencesi tam olduğu için tavizsiz 9.000 gün prim şartı konulmuştu. Çiftçi ve Esnaf olan tarım-ticaret ehli için işletilen Bağ-Kur'da ise tıpkı Emekli Sandığı mantığı ile, onlara her zaman para kazanan, zengin ve patron kişiler olduğu varsayımıyla yine tavizsiz 9.000 gün prim şartı konulmuştu. Ancak bugünlerde görüp duyacağınız gibi, çiftçi ve esnaf kesiminin büyük bir bölümü 9.000 gün prim ödeme imkanı bulamayan, borçlu veya eksik günlü kalmış durumda. Onlar da biz devlet miyiz ki en ağır şartları dayatıyorsunuz, yanımızda çalışan işçilerden daha fakir günlerimiz, iflas hallerimiz de oluyor, bu kadar yüksek gün sayısı hiç adil değil diyorlar. Onların sendika yerine esnaf odaları var ama hemen hiçbir hayırları olmayıp tepelerinde yıllardır lüks ağalık yaşıyorlar. Yani Türkiye'de çiftçi ve esnaf Bağ-Kur'lunun ne savunanı var, ne de hak arayanı. Bağ-Kur'lu vatandaşlarımız da ayrı bir mağdur grup oldu.

Kocaeli Gölcük Depremi sonrasında hizmet dışı kalan resmi kurumlar yüzünden Bağ-Kur tescili 9 Eylül 1999 sonrasında yapılanlar da hem Depremzede hem de geciken tescil mağdurları oldular ve EYT yasasından yararlanma imkanları kalmadı.

Kadınlarda sigorta öncesi doğum borçlanmasında bile haksızlıklar var. Hukukçu veya yurt dışında doktora yapan kadınlar şanslı ama diğerlerine bu hak tanınmıyor.

Nihayet başka bir mani veya kullanabilecekleri bahaneleri kalmaz ise, 28 Şubat 2023'de TBMM Genel Kuruluna EYT yasa teklifi gelecek inşAllah. Sayın Vekillerimizin ve hassaten İktidar partilerimizin dört gözle bekleyen EYT'li emekçi kardeşlerimizi daha fazla üzmeden 1999 öncesi haklarını eksiksiz iade etmelerini talep ediyor, en azından bu saatten sonra meseleyi siyaset üstü olarak değerlendirip kırdıkları kalpleri onarma fırsatı şeklinde kullanmalarını önemle tavsiye ediyoruz.

Emek Sömürüsü Yapan Kamu Olunca Kime Ne Diyelim?



Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde yaklaşık 22 yıldır süregelen ücretli öğretmenlik modeliyle yapılan haksızlıkları önceki yazılarımda işlemiştim.

Henüz bilmeyenler için kısa bir özet geçerseniz; Ücretli Öğretmenlik, aslında beklenmeyen ani ve acil durumlar nedeniyle öğretmensiz kalan öğrencileri mağdur etmemek için bölgede bulunan öğretmen adaylarını, onlar da yoksa en yakın kişileri ders saati ücreti karşılığında eğitimde geçici görevlendirme için taşra teşkilatına verilen idari bir ruhsattır.

Ancak; Milli Eğitimin yeterli sayıda öğretmen alımına gitmemesi ve ataması yapıldığı halde çeşitli nedenlerle göreve başlamayan öğretmenlerin olması yüzünden, giderilemeyen ihtiyacın da karşılanması gerekiyordu. Milli Eğitimin taşra teşkilatı, geçici bir çözüm olan Ücretli Öğretmenlik statüsünü alternatif bir istihdam modeline çevirerek her derdine derman gibi tepe tepe kullanmaya başladı! İl/ilçe Milli Eğitim ve Okul Müdürleri ekonomik(!) ve pratik bir çözüm buldukları, Veliler de çocukları öğretmensiz kalmadığı için memnun ve mesut oldular. Veliler ve öğrencilerin çoğunluğu Ücretli Öğretmenlerin yaşadığı sorunlardan bihaber şekilde eksiksiz hizmet almaya devam ettiler.

Öğretmenlik şartlarını taşıyan adaylardan; KPSS puanı yüksek olduğu halde kontenjan açılmadığından atanamayanlar, atanmış branşlarda yüksek rekabet nedeniyle dereceye giremeyenler vb. başta olmak üzere, Müdürlüklere başvuranlar içinden KPSS puanı, bölüm yetkinliği gibi kriterlerle (bazı yerlerde sosyal endikasyon dediğimiz torpille seçim iddiaları da var) seçilen öğretmenler ücretli sözleşmesi imzalayarak ağır şartlar ve yetersiz kazançlar sağlayan bu düzenin gönüllü kölesi oldular. Mesleklerini, çocukları ve memleketimizi sevdikleri için bile bile her zorluğa katlandılar. Öğretmen eksikliğini hissettirmeden, Milli Eğitim Bakanlığının acziyetini belli etmeden, dağ-bayır uzak mecra dinlemeden gidip çalıştılar. Okullarımızdan Bayrağımızı indirmediler! Evlatlarımızın geleceğine ulvi bir emekle değer kattılar!

Ücretli öğretmenlerin ders saat ücretleri çok düşüktür. Haftalık 30 saat ödeme sınırları vardır. Metazori tutulan nöbetlerden ve rehberlik derslerinden ek ücret alamazlar. Ailede ölüm, hastalık, izin, resmi tatil vb. herhangi bir nedenle giremedikleri derslerin ücretleri de kesilir. İlk defa 6 Şubat depremleri sonrasında verilen 2 haftalık arada ders ücretlerinin ödeme kararı çıktı. SGK prim günleri asla tam yatırılmaz ve emeklilikleri hayal olur. İş güvenceleri yoktur. Okul Müdürlerinin keyfi kararıyla veya ansızın gelen bir kadrolu atamasıyla sözleşmeleri feshedilir. Yarından itibaren derse gelmeyin denilir. Kış ortasında bile işsiz kalabilirler. Bu güvensiz zemin, yöneticilerin suiistimaline, tacizine ve mobbing gibi eziyetlerine davetiye çıkarır. Diğer öğretmenler kendilerinden daha aşağıda görür, selam ve sosyal etkileşimden dahi kaçınır. Veliler ve onlardan duyup gören öğrenciler saygısız davranır, dalga geçer. Öğretmenlere verilen maddi ve manevi haklardan faydalanamazlar. Zaman geçtikçe ailevi sorumlulukları ve maddi bağımlılığı da artan ücretli öğretmenlerin, koruma kalkanları iyice düşer, her şeye istemeden de olsa eyvallah demek zorunda kalır, çaresizlikten katlanırlar.

Bu fiili emek sömürsünün sadece Milli Eğitimde olduğunu sanıyordum! Meğer başka kurumlarımızda da aynı sancı ve sıkıntılar yaşanıyormuş!

Milli Eğitim Bakanlığının Halk Eğitim Merkezlerinde emektar Usta Öğreticilerimiz, Diyanet İşleri Başkanlığında fahri Kur'an Kursu hocalarımız, en tuhafı da Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında çok sayıda meslekten çalışanlarımız aynı sömürü düzenine yakalanmış biçareler gibi dert yaşıyorlarmış! Şartlarında küçük farklar olsa da hepsi ortak ücret yetmezliği, eksik SGK primi, iş güvencesizliği, ölüm ve hastalık gibi hallerde dahi kesilen ücretler gibi sorunlarla yüzleşiyorlar.

Milli Eğitim ve Diyanet'in öğretmen, eğitmen, usta öğretici gibi eğitim odaklı sömürsünü anladım da Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının psikolog, sosyolog, büro memuru, sosyal hizmet uzmanı, öğretmen, hemşire gibi temel meslek gruplarından 2800 kadar insanı, neredeyse 17 yıldır acımadan sömürdüğünü duyunca çok şaşırdım! Hadi canım o kadar de değildir desem de Aile Bakanlığının taşra teşkilatının hemen her biriminde bu personeli tepe tepe kullandığını, önemli komisyon ve kurul gibi yerlerde dahi görev verdiğini öğrendim. Bakanlığın temel felsefesine kökten zıt kalan bu köleci zihniyetin, nasıl olup da bunca yıldır sürdüğünü anlamak mümkün değil! Zulmeden, sömüren, yetkisini kötüye kullanan Devletin Bakanlıkları ve Diyanet İşleri Başkanlığı gibi özel birimleri olursa, kime ne diyelim Allah aşkına!?

Sonuç olarak, saat ücretli ders veya hizmet alım şekli ancak kısa süreli ihtiyaçlar için makul ve gerekli olabilir. Aksi taktirde bizzat Devlet tarafından kaçak ve haksız personel istihdamına dönmüş olur. Devlet böyle yaparsa özel sektör geri kalır mı? Bu sömürüden onlar da cesaret alıp ileri gitmez mi? Tüm Bakanlık ve kurumlarımızda ücretli sistem için bir süre ve şart kısıtlaması getirilmelidir. Bu zamana kadar emekleri sömürülen ve mağdur edilen öğretmen veya personelin de liyakat esasına göre asli kadrolarına atamaları yapılmalıdır. Bu atamalar normal KPSS atama kontenjanlarından bağımsız yapılmalı ve zaten temsilen çalıştıkları kadrolar odaklı olmalıdır. Atamaya uygun olmayanların SGK eksiklerini tamamlama vb. iyileştirmeler ile en kısa sürede kurumlardan ilişkilerinin kesilmesi, hizmet akışını aksatmadan yerlerine atamaların yapılması sağlanmalıdır.

[Erkeklerle Düşmanlığınızın Bir Ölçüsü Yok mu?](#)



Ülkemizin bir bölümü, akla hayale gelmeyecek bir yoğunlukta depremler silsilesi ile sarsıldı, yerle bir oldu 35 binin üzerinde insanımızın vefatına, 13,5 milyon bölge halkının etkilenmesine neden oldu. Yitirdiğimiz insanların inşallah ahiret şehidi olduklarına inanarak rahmetle anıyor, geride kalan yaralılarımıza acil hayırlı şifalar, bölge insanımıza ve Milletimize sabır ve başsağlığı diliyoruz. Yüce Rabbimiz bu afetlerle gelen imtihanını kolaylaştırsın, zorlukları rahmete tebdil eylesin, tekrarından Milletimizi muhafaza eylesin diye dua ediyoruz.

Bütün insanlığın yaşanan deprem felaketinin büyüklüğü ve etkisinin şiddeti nedeniyle dehşete düştüğü, dost-düşman etiketli her ülkenin kendince yardıma koştuğu, Milletimizin yekvücut olarak destansı bir dayanışma ve yardımlaşma örneklerini sergilediği bugünlerde feminist zihniyetin de asgari insanlık seviyesine çıkacağını umuyorduk. Ama fena halde yanılmışız! Kıyamet gününü andıran bu hengame içinde devletin en hızlı ve güçlü şekilde çalışabilmesi için ilan edilen Olağanüstü Hal Durumu kararnamesinde bile erkeklere olan kin ve nefretlerini göstermenin yolunu buldular! Sayın Cumhurbaşkanımızın yoğunluktan dolayı belki de okuyamadan imzaladığını veya vekaleten imzalandığını düşündüğümüz 11 Şubat 2023 tarih ve 120 sayılı CB Kararnamesinde yargının geçici tatil edilmesiyle ilgili ifadelerin arasına **“Nafaka alacaklarına ilişkin icra takipleri hariç olmak üzere tüm icra ve iflas takipleri, taraf ve takip işlemleri, yeni icra ve iflas takip taleplerinin alınması, ihtiyati haciz kararlarının icra ve infazına ilişkin işlemler, 6/2/2023 tarihinden itibaren 6/4/2023 tarihine kadar **durur.**”** şeklinde erkeklere olan kin ve nefret duygularını ekletmeyi başarmışlar!

Sayın Cumhurbaşkanı ne zaman Milleti ile bütünleşme yolunda hayırlı bir adım atsa adeta onu

boşa çıkaracak, insanların gönlüne kin ve nefret tohumları ekecek özel bir ekip çalışmasına şahit oluyoruz sanki. Ehliyet affı mevzusunda SÜDGE (Sürücü Davranışları Geliştirme Eğitimi) adlı eziyet uygulaması gibi örneklerde de bu etkileri izliyoruz.

Evi ocağı yıkılmış, belki de yurdundan zorunlu hicret etmiş, iş ve gelir güvencesi kalmamış, öz canından gayrı bir varlığı kalmamış depremzede insanlarımızı yine de haraç gibi süresiz nafaka işkencesine tabi tutmak, ödeyemeyecekleri belli olan bu kahır vergisini icra ile almaya kalkmak ve olmazsa hapse tıkmak ne demektir? Devletimiz fiilen feministlerin işgali, emir ve komutası altında gibi davranmaktan ne zaman vazgeçecek? Demek ki feminist kadın örgütleri başkanının “KADIN HAREKETİ OLARAK DEVLET MEKANİZMASINDAN DAHA GÜÇLÜYÜZ.” ve süresiz nafakanın iptali için “KANUN ÇIKSA BİLE UYGULATMAYIZ!” sözleri ne yazık ki içi boş tehditler değil, gerçeğin ta kendisi olan acı bir vaziyetmiş!

Ne OHAL ilan edilen 2-3 aylık dönemde, ne de sonrasında toparlanıp zaten zulüm ve haram olan süresiz nafakayı ödeyemeyeceği belli olan insanları icra ve hapis ile tehdit etmek kadim Devletimize ve Müslümanlardan olduğunu ifade eden Hükümetimize hiç yakışmıyor! Biz böyle değiliz! Ne yapılmak isteniyor? Deprem şartlarında can suyu niyetine her aileye verileceği söylenen 10-15 bin TL sosyal yardımdan bile faydalanamadan nafaka ödemeleri mi yapılsın? Devletimiz bu kadar mı çaresiz? Sosyal Devlet kendi görevini, boşanıp el olmuş insanların sırtına yükler mi? TMK’da olan 4. nafaka türü, yani Aile Yardımı nafakası neden hiç devreye alınmıyor? Erkeklere olan bu kin ve düşmanlığınızın bir sınırı var mı?

Sayın Cumhurbaşkanımız, şu afet günlerinde mazlum ve mağdur erkeklerin bağına zehirli bir hançer gibi sokulan bu nafaka kararnamesini lütfen düzeltiniz! Size bu kötü evrakı imzalatan ve halkı sizden soğutan kişi ve kurumlar hakkında gereğini yapınız. Bu vesile ile zaten kaldırmaya çok önceden söz verdiğiniz süresiz nafaka zulmünü de kökünden iptal ediniz. Mazlum ve mağdur depremzedeler başta olmak üzere insanlarımızın hayır dualarını almak için bu düzenlemeleri ivedilikle yaptırmanız lazım. Bizler de dilsiz şeytanlar gibi feminist işgalin hayırsız işlerine seyirci kalmamak adına yazıyor ve hatırlatıyoruz.

Yüce Allah kalplerimizi doğrulukta ve kendi yolunda buluştursun. AMİN!